

SUY NGHĨ

Tôi đi uống café hàng tuần nên nghe được các anh em nói về Ý Nghĩ thấy hay hay nên viết ra bài này để phổ biến cho người thân cùng biết.

Người già thường than thở là mình trở thành vô dụng, sao không chết quách đi cái cho rồi.

May thấy có ông Edward de Bono nói rằng Ý nghĩ của con người có giá trị to lớn vô cùng. Ông kể là ở Afrique những người làm hầm mỏ (mineurs) mỗi tháng đánh lộn nhau 207 lần vì họ cãi lý với nhau mà thiếu suy nghĩ. Ban Giám Đốc mời Ông De Bono đến thuyết giảng về SUY NGHĨ trọn một buổi 2 tiếng đồng hồ. Kết quả là sau đó mỗi tháng công nhân hầm mỏ chỉ đánh nhau có 4 lần mà thôi.

Vậy ta phải đề cao SUY NGHĨ và trước khi hành động phải suy nghĩ thật kỹ.

Mà suy nghĩ là làm cái gì?

Nấu cơm thì vo gạo, châm nước cho vừa phải, vặn lò lửa lên và bắc nồi cơm lên rồi lo coi chừng và vùn vùn.

Còn suy nghĩ là sắp đặt làm cái gì trước, rồi đến cái gì, bao nhiêu cái tất cả?

Có trên 30 cuốn sách do ông De Bono viết ra giúp cho chúng ta suy nghĩ. Những sách này được dịch ra 37 ngôn ngữ khác nhau, chắc là sách có giá trị nên mới được phổ biến như vậy.

Tôi có đọc vài quyển và thấy nên viết bài

này để phổ biến cho bà con đọc, chúng ta sẽ ít gây lộn nhau hơn nếu biết suy nghĩ nhiều hơn.

Mời quý vị đọc bài dưới đây.

Nguyên liệu để suy nghĩ

Theo ông De Bono thì chúng ta người nào cũng đội 6 cái nón để phát biểu ý kiến trước một vấn đề lớn.

- 1- Nón đen (noir) chứa đựng ý kiến đen tối, chống đối, phá hủy.
- 2- Nón trắng (blanc) chứa đựng những ý kiến không chống, không khen.
- 3- Nón vàng (jaune) chứa đựng những ý kiến xây dựng, làm cho ý người khác trở nên tốt đẹp hơn.
- 4- Nón xanh lá cây (vert) chứa đựng những ý kiến sáng tạo, làm người khác có thể thay đổi đường hướng mới
- 5- Nón xanh dương (bleu) chứa đựng những ý kiến hy vọng, ước mơ việc sẽ huy hoàng tốt đẹp.
- 6- Nón đỏ chứa đựng tình thương, lòng nhân ái, thông cảm.

Thường thì các Nón này đội lên cùng một lúc làm ta không thấy rõ từng vấn đề một. Nhưng tách con người là muốn tỏ ra là mình thông minh hơn người và muốn người ta khen

phục mình nên hay bác bỏ ý kiến của người khác.

Tại sao vậy?

Tại vì bác bỏ là quá dễ, không cần hiểu biết nhiều, không cần nhiều thời giờ, chỉ một vài phút là đủ phá công trình của người khác. Phá bỏ là đứng ở thế thượng phong, người ta có nghe mình hay không chẳng cần biết, phá thành công rồi là mình cao hơn người kia một vài bậc.

Trái lại nếu xây dựng là phải cần người kia có nghe theo ý mình không, và nếu nghe phải chờ nhiều ngày, nhiều tuần, nhiều năm coi kết quả có tốt hay không và sau đó không ai biết mình có đóng góp gì mà tưởng đâu tác giả làm một mình thì ai mà phục mình thêm?

Nên trong việc lớn ta phải bỏ đi “cái tôi” mà xem việc chung là trên hết rồi đóng góp ý kiến theo từng màu nón một.

Nên dùng màu vàng và màu xanh trong việc góp ý kiến..

Cây Hường có bông hường

Cây Táo có trái táo

Con người có ý nghĩ,

Cây táo ngoài trái táo còn có lá che nắng, có thân cây dùng được nhiều việc.

Con người ngoài ý nghĩ có linh hồn, trái tim, sức khỏe, tiền của và cả chục thứ khác nhưng ý nghĩ là quan trọng nhất.

Ba câu trên làm tôi thấy là người già không nên than thở rằng mình trở thành vô dụng vì

sức khỏe kém dần, tiền bạc hết dần, tình thương và sự kính trọng của người xung quanh đối với mình cũng mất dần. Mà trái lại mình nên cảm ơn Trời đã cho mình còn có ý nghĩ càng ngày càng kinh nghiệm hơn, nhiều hơn lúc còn sinh thời.. Có khi một câu nói của một người già giúp thay đổi tốt cuộc đời của người trẻ. Có khi một lời khuyên của người già giúp cho người trẻ khỏi trả một giá quá đắt cho những sai lầm mà người già đã trả rồi.

Cho nên việc góp ý để làm một việc lớn người già đóng vai trò rất quan trọng, rất bổ ích.

Hiện trên thế gian có trên 10 ngàn câu ca dao đủ loại, bằng tiếng Việt, Pháp và Anh. Câu nào cũng có ý nghĩa hay ho và có thể giúp đời. Nhờ vậy mà nó còn tồn tại lâu dài, có câu trên 1 ngàn năm vẫn thấy hay.

Hay không nhất thiết là đúng mà là hay mà thôi.

Vậy người già như ta, dùng ý nghĩ mà làm vài câu danh ngôn để đời cũng tốt lắm ru?.

Mỗi khi ta thấy có ý gì hay thì làm thành một câu để ghi lại, chép vào nhật ký, biết đâu sau này nó sẽ trở thành danh ngôn cho con cháu. Việc làm này không mất công không tốn của nhưng có giá trị của con người, giống như bông hường của cây bông Hường và Trái Táo của cây táo nói trên vậy./.

H.M.TRUNG,

Kỹ sư CC khoá 1 ra trường năm 1961